

ලගනතිරින් තිරු පායා නැගුණා. ටිකෙන් ටික මහ පොළව උණුසුම් වුණා. දෙණි පිටි දිගේ මල් පිපී ගියා. නිල් පාට, කහ පාට, රෝස පාට මල්. ඒ මල් වටේ කැරකෙමින් ඉවසුමක් නැතිව මී මැස්සෝ 'ගුමු-ගුමු' නාද නංවනවා. සමනල්ලු සුළඟේ ඒ අතට මේ අතට පාවෙනවා. ලේනෙක් අත්තෙන් අත්තට පැන පැන කෑම හොයනවා. නරියෙක් පඳුරක් අස්සේ සීරුවට මුවා වෙලා හාවෙකුට කුරුමාණම් අල්ලනවා. පැත්තට කකුල් තිය තියා ඇවිදින වලස් පැංචෙක් ලැහැබ ඇතුළෙ හිඹුටු කඩාගෙන කනවා.

විල අද්දර තිබුණු උස ගහක නිදාගෙන හිටි ටුක්-ටුක් බබායි කියන වයසක කොට්ටෝරුවා ඇහැරුණොත් ඒ වෙලාවෙ. ටුක්-ටුක් බබායිට තිබුණො හයිය ඇති තියුණු හොටක්. පරණ පයින් ගහක බිලයක් ඇතුළෙ තමයි එයා කූඩු හදාගෙන හිටියෙ. රස්නෙ කාලෙටත් හිත කාලෙටත් එයා හිටියෙ ඒකෙ.

ටුක්-ටුක් බබායි තමයි කැලෑවේ දොස්තර. එයා වෙදකම් කරන්නේ ගස්වලට. ගස්වල පොත්ත හාරලා ඒකට යටින් ඉන්න කඳට හානි කරන කුරුමිණියන් එළියට ඇදලා දානවා, දළඹුවන් ඉවත් කරනවා.

මේ ටුක්-ටුක් බබායි සියත් එක්කමයි එයාගේ ෂුක්ටුගාන් මුනුපුරාත් ජීවත්වුණේ.

හැමදාම උදේට හිරු නැගෙනවත් එක්කම වවුලන් නිදාගන්න යන වෙලාවට තමයි ටුක්-ටුක් බබායි එයාගේ රාජකාරි පටන්ගන්නෙ. එයා ගස්වලට කොට කොටා හොයා බලනවා, මොකක් හෝ ගහක් ලෙඩවෙලාද

කියලා, කඳ විදින, පොතු කන කුරුමිණියන් එහෙම ඇවිත් ඉන්නවද කියලා.

ඒ විදියට ඉර බහින තුරුම ටුක්-ටුක් බබායි සීයා වැඩ කරනවා. ඒත් එයාගෙ මුනුපුරා ෂුක්ටුගාන් මුළු දවසෙම සෙල්ලම. එක්කෝ අත්තෙන් අත්තට පනිනවා, එක්කෝ සමනලයින් පස්සේ පන්නනවා. නැතිනම් තලගොයි පැටවුන් ඔය කරනවා. රස්නෙ වැඩි වෙලාවට විලට පැනලා නා ගන්නවා.

ෂක්ටුගාන්ට මහන්සි දැනුනම, නැතිනම් බඩගිනි වුණාම අර පරණ පයින් ගහේ තියෙන ගෙදරට පියාමාගෙන යනවා. ඒ වෙලාවට එයාට දවල් කෑම ලෑස්තියි. ටුක්-ටුක් බබායි සීයා හොටෙන් අරගෙන ගෙනැල්ලා පලතුරුයි, දළඹුවොයි කෑමට තියලා තියනවා.

ඔහොම ඉන්නකොට දවසක්දා ටුක්-ටුක් බබායි සීයා ගෙදර ආවෙ කලබලයෙන්. ඒවගේම එයාට දුකයි, කේන්තියි.

ීෂුක්ටුගාන් පුතේ, ඔක්කොම විනාස වෙන්නයි යන්නෙ. අපට පහරදෙන්න කුරුමිණි සේනාවකුයි. දළඹුවෝ බළඇණියකුයි ඇවිත්. මට තනියෙම උන් පරද්දන්න අමාරුයි. උඹ මගේ උදව්වට නාවොත් වනාන්තරයම විනාස වෙලා යාවි."

පිස්සුද?" ෂුක්ටුගාන් "සීයට පුදුමයෙන් කිව්වා. ලම් කුරුමිණියන්ටත් පුළුවන්ද හැබෑට මහා වනාන්තරයක් විනාස කරන්න?

ඒ වුණත් ෂුක්ටුගාන් මුනුපුරා සියාත් එක්ක වාද කරන්න ගියේ නෑ. නාරන්, රඹුටන් ගස් ටික බේරාගන්න සියාත් එක්කම පිටත්වුණා.

සීයායි මුනුපුරායි මැරුණු නාරන් ගහක් තෝරාගත්තා. ෂුක්ටුගාන් පහසුවට වාඩිවෙලා වලිගය කඳට හේත්තු කරලා වීරිය අරගෙන කඳට කොටන්න පටන්ගත්තා. ගහේ පොතු ගැලවිලා හතර අතට විසිවුණා. ටුක්-ටුක් බබායි මුනුපුරාගෙ දස්කම් වර්ණනා කළා.

"හරියට හරි ෂුක්ටුගාන්, මගෙ පුතා හරිම දක්ෂයෙක්."

ඒත් ටික වේලාවකින් ෂුක්ටුගාන්ට ඒ වැඩේ එපා වුණා. සියාට කන් කෙඳිරිගාන්න පටන්ගත්තා.

"දැන් නම් හොඳටම මහන්සියි, තවත් නම් වැඩ කරන්න බෑ. හොටත් රීදෙනවා, බෙල්ලත් රීදෙනවා. දැන් මට නාගන්න යන්න දෙන්නකො."

"හා, කමක් නෑ" ටුක්-ටුක් බබායි සියා හිස වැණුවා. "විලට ගිහින් සැරයක් දෙකක් කිමිදිලා විගහින් ආපභු වරෙන්, අඳුර වැටෙන්න කලියෙන් කුරුමිණි උවදුර පලවා හරින්න ඕනෑ."

ෂුක්ටුගාන්ගෙ සතුට ඉහවහා ගියා. මහන්සියත් අමතක වුණා. වසා සිටි අත්තෙන් වේගයෙන් ඉගිලිලා ගිහින් සමනලුන් පස්සේ පන්නන්න පටන්ගත්තා.

මේ විදියට ගොඩාක් වෙලා විභෝද වෙවී කාලය ගතකරනකොට පුක්ටුගාන් ඇත්තටම මහන්සි වුණා. ඒ වගේම බඩගින්නකුත් දැනුණා. එයාට පුරුදු දෙණි පිටියට ඉගිලිලා ගිය පුක්ටුගාන් ගඩාගෙඩි දෙකතුනක් හොයාගෙන එතැනදිම කා දැම්මා. ඊට පස්සේ විලෙන් නාගෙන ගෙදර බිලයට ආවා. පැදුරට වැටුණා විතරයි නින්ද ගියා.

එයාව නින්දෙන් අවදි කළේ ටුක්-ටුක් බබායි සියා.

"අපොයි පුතේ, මොකද ආපනු වැඩට ආවෙ නැත්තෙ? මුළු දවසෙම තනියෙමයි වැඩ කළේ. ඒ කරලත් කුරුමිණි උවදුර අතවර කරන්න පුළුවන් වුණේ නෑ. තාම හොඳටම අඳුර පාත්වෙලා නැති තන්දා තනිකට දෙන්නම යමු."

"ආපනු ගස් පොතු කොටන්න?" ෂුක්ටුගාන් කෙඳිරිගගා ඇනුවා. "ඊට වඩා හොඳයි මං යනවා වවුල් රාළහාමි හම්බවෙන්න. එයාගෙන් ඉගෙනගන්න පුළුවන් ඉගිලෙන අතරවාරෙදිම කුරුමිණියන් අල්ලන හැටි. එතකොට සීයාට හෙට උදේට බලාගන්න පුළුවන් මං කී දෙනෙකු අල්ලාගෙන එනවාද කියලා."

වවුල් රාළහාමි ජීවත් වුණු අතහැර දාපු ගේ ළඟට ආපු ෂුක්ටුගාන් පඳුරකට මුවාවෙලා බලාගෙන හිටියා.

රාතිය උදාවුණා. කණාමැදිරියෝ පහන් පත්තු කළා. බකමුණු අප්පු දඩයමට පිටත්වුණා. සද්දයක් නැතුව වවුල් රාළහාමි දෙණිපිටිය දිගේ ඉගිලිලා ගියා.

මැයි මාසෙට එන කුරුමිණියන් 'පට-පට' ගාලා වවුල් රාළහාමි අල්ලා ගන්නා හැටි ෂුක්ටුගාන් දැක්කා. ඊටත් වඩා කරුවලේ වුණත් වවුල් රාළහාමි කිසිම ගහක වැදුණේ නැති එකයි වැඩේ. ෂුක්ටුගාන් වවුල් රාළහාමි ළඟට පියාඹාගෙන ඇවිත් මෙහෙම ඇතුවා.

"කරුවලේ, මටත් කියා දෙන්නකො කරුවලේ මේ තරම් ඉක්මනට කුරුමිණියන් අල්ලන හැටී."

"කියාදෙන්න නම් බැරියැ" වවුල් රාළහාමි කිව්වා. "හැබැයි ඔයාගේ දිග හොටේ ඒ වැඩේට ගැළපෙන්නෙ නෑ. වැඩිය හොඳ කුරුමිණියන් ගස් පොතු අස්සෙන් අල්ලාගන්න බැලුවා නම්. අනික මගෙ වාගේ කන් දෙකකුත් ඔයාට නෑනෙ."

"ඔයාට මොකටද ඔය තරම් විශාල කන් දෙකක්?" ෂුක්ටුගාන් ඇනුවා.

"මොකටදැයි කියලා අහන්නෙ?මං කැලේ පියාඹනකොට හිිනියට

හඬ පිටකරනවා. කරුවලේ ඒ හඬ ඈතට ඇදිලා යනවා. කුරුමිණියකුගෙ හරි ගහක හරි ඒ හඬ වැදුණම මේ කන් දෙකෙන් මට දැනගන්න පුළුවන්. කුරුමිණියකු වුණොත් අල්ලාගන්නවා, ගහක් හරි පඳුරක් හරි වුණොත් මඟහැර යනවා."

"එහෙමනම් මාත් ඒ විදිහටම කරලා බලන්න ඕනෑ" පුක්ටුගාන් හිතුවා. කැලෑවට උඩින් පියාඔලා යන අතරෙ පුක්ටුගාන් මහා හයියෙන් කෑගාලා ඒ සද්දයේ දෝංකාරය ඇහෙන තුරු ඉගිලි ඉගිලි හිටියා. හැබැයි කිසිම සද්දයක් ඇහුණේ නෑ. එතකොටම පුක්ටුගාන් ගහක කරටියේ හැපිලා බිම ඇදගෙන වැටුණා.

පනුවදාට එළිවුණා. බඩගින්නේ මිරිකිලා හිටි පුක්ටුගාන් අමාරුවෙන් ගෙදර යන්න පිටත්වුණා. ඔහොම යනකොට ගෙම්බෙක් තණා පඳුරු ගැවසුණු අගලකට බැහැලා කිසිම හැලහොල්මනක් නැතුව වාඩිවෙලා ඉන්නවා දැක්කා. එයා ළඟින්ම පුංචි කුඹියෙක් ගියා. ගෙම්බා දිව එළියට දාලා කුඹු පැංචව ගිලදාලා ආයෙත් සද්දයක් නැතුව ඉන්නවා. ඊට පස්සේ හංගොල්ලෙක් ගාට ගාට එනවා. ඊයකින් විදින්නා වාගේ ගෙම්බා දිව දික්කලා විතරයි හංගොල්ලා දිවේ ඇලුණා. ගෙම්බා ඌවත් ගිලදාලා ආයෙත් ගල්වුණා වගේ හිටියා. ඒ තවත් ගෝදුරක් තමන් ළඟට එනතුරු.

එයා දක්කා ගොළුබෙල්ලෙක් හත්තක් උඩින් බැහැලා හෙමින් හෙමින් එනවා. දිව එළියට දාලා ගොළුබෙල්ලාව අල්ලා ගන්න ෂුක්ටුගාන් වෙර දැරුවත් හරිගියේ නෑ. ගොළුබෙල්ලා කටුව ඇතුළෙ හැංගුණා. ආයෙ ඉතින් එයාව එළියට ගන්නවා බොරු.

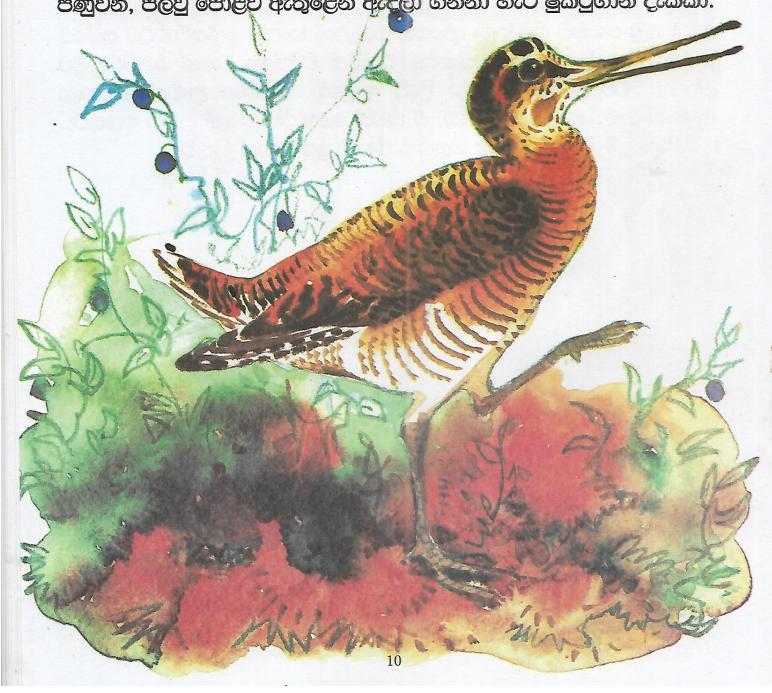
හෙමිහිට ගෙම්බා ළඟට කිට්ටුවුණු ෂුක්ටුගාන්, මේ තරම් ඉක්මනට

කුතුඹින්, පණුවන් අල්ලාගන්නේ කොහොමද කියලා ඇනුවා.

"මගේ දිව දිගම දිගයි. ඒකේ පොඩි සතුන් ඇලෙනවා. ඒ වගේම වේගවත්, ඔයාගේ දිව වගේ නෙවෙයි. ඒක නිසා එක මැස්සෙකුටවත්, එක ගොළුබෙල්ලෙකුටවත් මගෙන් බේරිලා යන්න බෑ."

ඔන්න ඔය විදියට ෂුක්ටුගාන් බඩගින්නෙම ගෙදර යන්න පිටත් වුණා.

එහෙම යනකොට දියකඩිත්තක් වටේ ඇමිදින කොරවක්කෙකු තමන්ගේ දිග හොට බිම තියලා, ටිකක් වෙලා අහගෙන ඉඳලා, තෙල් බේරෙණ පණුවන්, පිලවු පොළව ඇතුළෙන් ඇඳලා ගන්නා හැටි ෂුක්ටුගාන් දැක්කා.

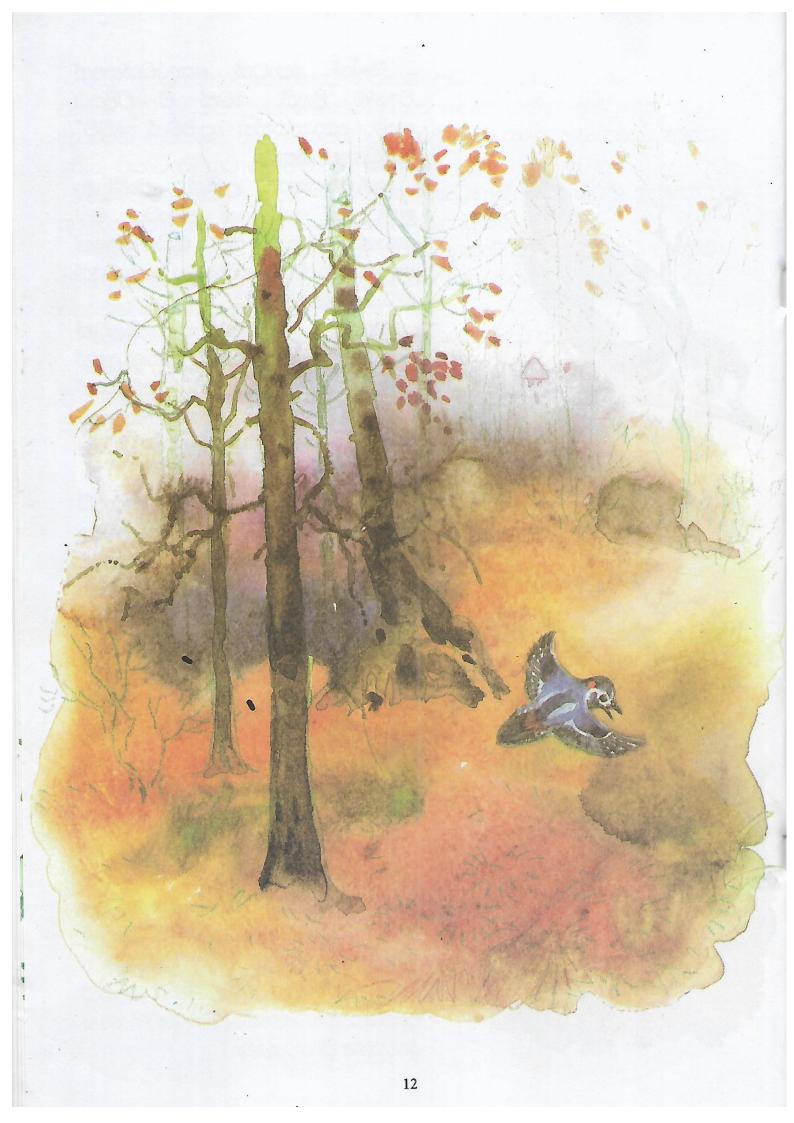
"මගේ හොටත් කොරවක්කගේ වගේම දිගයි, මටත් ඒ විදියට කෑම සොයාගන්න පුළුවන් වේවි" ෂුක්ටුගාන් හිතුවා.

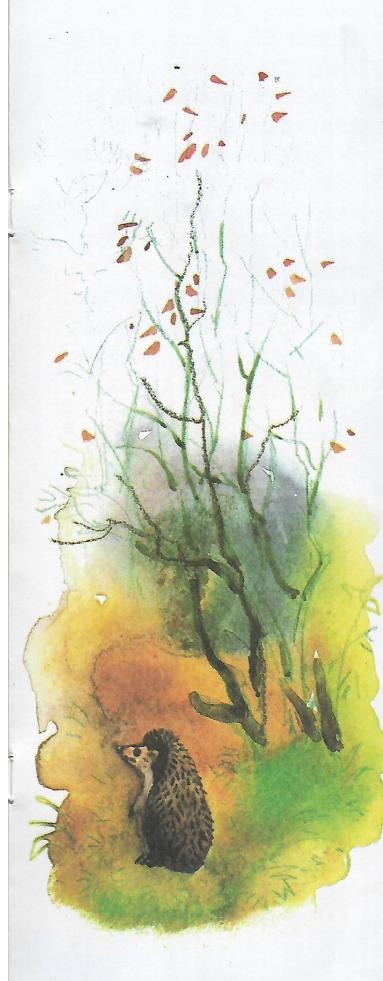
කොරවක්කා ළඟින් වාඩිවුණු ෂුක්ටුගාන් තමන්ගේ තොටය මඩ ගොඩේ එබුවා. ඒත් කිසි දෙයක් තොයා ගන්න බැරිවුණා. තොටයේ මඩ ගෑවුණා විතරයි.

"ඔයා පණුවන්, පිලවුන් සොයාගන්නේ කොහොමද කියලා අනේ මටත් කියා දෙන්නකෝ" ෂුක්ටුගාන් පින්සෙණ්ඩු වුණා. "මගේ හොටත් ඔයාගෙ වගේම දිගයි, ඒත් මට අල්ලාගන්න බෑනෙ."

"හෙහ්-හෙහ්, මගේ හොටේ පිහිටෙන් මට අහන්න පුළුවන්, මොන පණුවා, මොන පිලවා කොතැනද ඉන්නේ කියලා. උඹට ඒ විදියට දැනග න්න පුළුවන්ද?"

"වැහැන!" ෂුක්ටුගාන් හිතුවා.
"පොළව යට ඉන්න පණුවන්, පිලවුන් අල්ලා ගන්න මට තේරෙන්නේ නෑ. පොළව යට ඉන්න පණුවන්ගේ දැඟලිලි අහගන්න පුළුවන් කොරවක්කාට ඇති පුළුම හොටක් මට ඇත්තෙ නෑනෙ. වවුල් රාළහාමිට වගේ, මැයි මාසෙට එන කුරුමිණියන් පියාඹන ගමන්ම අල්ලාග න්නත් මට බෑ. ගෙම්බා වගේ දිවෙන් ඊතල විදින්නත් මට බෑ. පොත්ත යට හැංගිලා ඉන්න කුරුමිණියන් පිලවුන් අල්ලාගන්න ගස්වලට කොටනවා ඇරෙන්න දැන් ඉතින් වෙන දෙයක් ඇත්තේ නෑ. නොකළොත් බඩගින්නෙ මැරෙන්නයි වෙන්නෙ."

ඔහොම හිතලා ෂුක්ටුගාන් ආපනු ගෙදර යන්න පිටත් වුණා. දැන් එයාගේ බිලය තියන පයින් ගත, විල පේන නොපෙනෙන දුර. ඒත් වටේට තිබුණු කැලේට මොකක් වෙලාද කියලා හිතාගන්නවත් බෑ. ගස්වල කොළ කහපාට වෙලා, සුරුට්ටු වගේ ඇඹරිලා. බර්ච් ගස්වල කොළ එහෙම පිටින්ම බිමට වැටිලා. කුරුලු ගී ඇතෙන්නෙ නෑ. පඳුරුවල එක කොළයක් නෑ. හාවෙකුට හැංගෙන්න තැනක් නෑ.

කැලේ කිසිම හැලහොල්මනක් නෑ. ඇහුණා, වේලුණු, මියෑදුණු කොළ මහ පොළවට වැටෙන සද්දෙ විතරයි.

ෂුක්ටුගාන් මහා හයියෙන් කෑගාලා සීයාට අඬගැහුවා. ඒත් ඒකට කිසිම පිළිතුරක් ලැබුණේ නෑ. අහල හිටි ඉත්තෑවෙකුට විතරයි ඒ කෑගෑම ඇතුණෙ.

ී එයි, උඹ මොකද කෑගාන්නේ?" ඉත්තෑවා ඇනුවා.

"මගෙ සීයා කොහේද? කැලේ සත්තු කොහේ ගිහින්ද?"

"කඳ විදින කුරුමිණියොයි, දළඹු සේනාවකුයි ඇවිත් අපේ කැලේ ආකුමණය කරලා ගස්වල කොළ සේරම කා දාලා විනාශ කළා. සත්තු ඔක්කොම මෙහෙ අතෑරලා යන්න ගියා. කන්න කිසිම දෙයක් නැති වුණා. මුවාවෙන්න හෙවණකුත් නැති වුණා. කුරුමිණියන්, දළඹුවන් කා දමලා කැලෑව බේරාගන්න උඹගේ සීයා කුරුලු බළඇණියක් සංවිධානය කරන්න ගියා. ඒ වෙලාවෙ උඹ කොහේද හැබෑට හිටියේ ෂුක්ටුගාන්? ඇයි උඹ සීයට උදව් කළේ නැත්තෙ?"

ෂුක්ටුගාන් කිසිම උත්තරයක් නොදී එයාගේ නිවස පැත්තට හැරිලා ඉගිල ගියා. පයින් ගත කිට්ටුවට එනකොට එයා දැක්කා ටුක් ටුක් බඩායි සීයා වේගයෙන් එන හැටි. එයාගේ පිටිපස්සෙන් විශාල කුරුලු බළඇණියක්. නිල් කොබෙයියෝ, බට්ටිච්චෝ, සූටික්කෝ, මලිත්තෝ.

ඒත් එක්කම මුළු කැලයම නව පණක් ලැබුවා වාගේ වුණා. කොට්ටෝරුවා හොටයෙන් ගස් පොතුවලට කොට කොටා පිලවු, කුරුමිණියන් ඩැහැ ගන්නවා. උන්ගේ පිටිපසින් 'රූං' ගාලා පියාඔලා ඇවිත් නිල් කොඩෙයියොත් ගස් පරීක්ෂා කර බලනවා, පොතු කන කුරුමිණියකු එහෙම හොරෙන්වත් හැංගිලා ඉන්නවද කියලා. කෑරල්ලු ඔලුව පොළව පැත්තට හරවාගෙන කඳ දිගේ පහළට බැහැගෙන එන්නෙ ඇතුළට ගුල් විදගෙන හැංගිලා ඉන්න කඳවිදින කුරුමිණියන් ඔක්කොම අල්ලාගෙන. බට්ටිච්චෝ, සූටික්කො, මලිත්තො ඉගිලි ඉගිලි අතු, කොළවල වහලා ඉන්න දළඹුවන් අල්ලා ගන්නවා.

ටුක් ටුක් බබායි සීයා ෂුක්ටුගාන් මුනුපුරා ඉන්නවා දැකලා කෑගෑවා. "විගහින් මෙහෙට ඇවිත් කැලේ බේරාගන්න උදව්වෙයන්!"

ෂුක්ටුගාන් පියාඹලා ඇවිත් ටුක් ටුක් බබායි සියා ළඟින් පයින් ගහේ වාඩි වෙලා, වලිගය කඳට හේත්තු කරලා වීරිය අරගෙන හොටෙන් ඇන ඇන පොත්ත පරීක්ෂා කරන්න පටන්ගත්තා. පොතු කන එක කුරුමිණියකු ඇදලා අරගෙන කෑවා. හොඳ රසයි! තවත් එකකුව අල්ලාගත්තා. ඌවත් ගිලදැම්මා.

කුරුලු බළඇණිය ඔය විදියට මුළු දවසම වැඩ කළා. හැන්දෑ වෙනකොට කැලේට හානි කරන එක කුරුමිණියකුවත්, බඩජහරි දළඹුවකුවත් ඉතුරු වුණේ නෑ.

පනුවදා උදේ වෙනකොට බර්ච් ගස් නැවත ඉපදිලා වගේ සන්තෝසෙන් හිටියා. ඒවායේ කොළ සුළඟට 'සිලි-සිලි' ගා නැටුවා. ආයෙත් සමනලුන් මල් ගොමු අතරෙ පියෑඹුවා. හාවුන් ඇවිත් සෙල්ලම් කරන්නත් උඩු පිණුම්, බඩ පිණුම් ගහලා දගලන්නත් පටන් ගත්තා. වලස් පුංචාව නාවාගෙන යන්න වලස් හාමිනෙත් විල දිහාවට ආවා. පැටවුන්ට උදේ කෑමට දෙන්න පිටේ කූරුවල අමුණාගෙන ඉත්තෑ භාමිනෙත් ලොකුම ලොකු භත්තක් අරගෙන ගියා.

"පුක්ටුගාන්, මගෙ පුතේ" ටුක් ටුක් බබායි සීයා මුනුපුරාට කතා කළා. "දැන් ඉස්සර වගේ නෙවෙයි, උඹ දැන් ලොකු මිනිතෙක්. දැන් උඹ තනියෙම කෑම සොයාගන්න දන්නවා. ගස්වලට බේත් කරන්නත් දන්නවා. ඉතින් දැන් කැලෑවට හානි කරන අය අල්ලාගෙන කැලෑ රැකගන්න අපි හැමෝම

